

Miklavž

Prav lahko je pisati nalogo o Miklavžu. Saj ima vsak človek v spominu toliko prijetnih dogodkov na ta otroški praznik, da bi se popisovanje lahko zavleklo v neskončnost.

Kako lepo je bilo, ko sem bil še čisto majhen in sem na predvečer Miklavževega praznika nestrpno čakal, da se zasveti soba in se prikaže dobrotljivi svetnik. Trudil sem se na vse načine, da bi dolgo čul in Miklavža v resnici videl. A vselej me je prej zmagal spanec. Zjutraj pa sem se vedno zbudil že v temi in hitel pogledat v svoj jerbašček, kaj mi je prinesel ta dobrotnik otrok. Joj, kakšno presenečenje me je vselej čakalo! Kar sem dobil, mi je bilo neizrečeno všeč: jabolka in orehi, pecivo, igračke in še marsikaj.

Zdi se mi, da me je imel Miklavž bolj rad, ko še nisem hodil v šolo. Zdaj mi namreč vsako leto manj prinese. Človek bi pa sodil, da vedno več rabim. Lansko leto me je odpravil s samimi šolskimi potrebščinami. To na vsak način nekaj pomeni. Najbrž sem se mu kaj zameril... Človek res ni nikoli dovolj previden. Zadnjič sem na primer rekel materi: »Mama, veste, jaz pa poznam Miklavža.« Mati se je malo začudila ter me odpravila prav na kratko: »O, Miklavž tudi pozna tebe in tvoje nerodnosti. Zato ti bo pa prinašal odslej repo in korenje.«

Na, tu imaš, ker steguješ jezik, ko bi bilo najmanj potrebno. Lahko bi bil še deležen tega otroškega veselja, ki se bo pa letos skoro gotovo nehalo — ob repi, korenju in dolgi palici...

Zato je pa moja sestra te dneve vsa srečna. Kar naprej govori o Miklavžu in me izprašuje, kako naj mu piše. Sicer še ne zna pisati vseh črk, saj hodi šele v prvi razred, pomaga pa si tako, da vmes kaj nariše, kar ne zna napisati. Pravi, da tudi v šoli tako delajo. Črke najprej tiskajo, potem šele pišejo. Včasih smo delali narobe in zdaj res ne vem, kako je bolj prav. Menda pravijo taki spremembi tudi moda, kakor pri obleki. Naj bo že kakor koli hoče, samo da se bo sestra hitro naučila pisati, da ne bom imel toliko opraviti z njo. Zdaj ji moram vedno pomagati. Za Miklavževo pismo sem jo naučil veliko novih črk, ki jih še niso vzeli. Ko je to pisemce ponovno prepisala, je seveda napačno stavila ločila in je na primer napisala: »Prosim te, da gotovo prineseš punčko mami. Sem že obljubila, da bom pridna.« — Pojasnil sem ji, kakšno neumnost je napisala: da naj prinese Miklavž punčko — mami. To pa samo zato, ker je postavila piko za eno besedo naprej. Drugod je zopet izpustila vse pike.

»Tebi ni nobena reč prav in nikoli nimaš dosti pik,« se je jezila in mi nakljub napisala pismo takole: »Ljubi — pika. Miklavž — pika. Jaz — pika. Ti — pika. Pišem — pika...« in tako dalje. — »Zdaj imaš menda dovolj pik,« me je še podražila.

Svetoval sem ji, naj pokaže pismo gospodični učiteljici kot priporočilo za — spričevalo.

Sicer pa želim, da bi sestrici Miklavž veliko prinesel; saj je dobrega srca in si bova dobrote gotovo tudi pravično delila, kot delava to vedno, kadar jaz kaj dobim.

Moj lanski božič

Kmalu pride čas, ko bomo brali v šoli tisto prijazno berilce, ki se začne: »Božični prazniki so pred durmi...« Kadar slišim te besede, mi kar zadiši po poticah in kadilu ter me obda prijeten občutek gorkote v domači hiši.

Zlasti mi je v živem spominu naš lanski božič. Pripravljali smo se nanj kot navadno: mi otroci z delom pri jaslicah, mati v kuhinji, očka pa je nadziral naše delo.

Božičnega drevesca pri nas nimamo. Očka pravi, da so to navado prinesli k nam z gradov in da nima nikakega pomena, ker je bil Odrešenik rojen v jaslicah v hlevu. Tudi božična darila nam razdele starši pred jaslicami. Mamica nas pri tem vedno spomni na revščino, v kakršni je bil rojen Odrešenik, in ki je mi ne občutimo. Pred jaslicami pojemo božične pesmi in molimo. Res, lepo je pri nas o božičnih praznikih.

V neizbrisnem spominu mi je ostal lanski božič zaradi sledečega dogodka: Že več let stanujemo v grajski stavbi, na pristavi. Nasproti našemu stanovanju, na drugi strani dvorišča, so hlevi, v njih pa nekaj govedi in par konj. Med hlapci in deklami, ki imajo tu opraviti, je bil tudi stari kočijaž Matevž. Ta ni mogel več dosti delati, le na živino je še pazil, zlasti ponoči, ker je spala ostala služinčad v drugem poslopju. Matevž si je postlal kar v hlevu. Ostal je pri hiši, ker je rajnki graščak tako zapisal v oporoki. Matevž je gospodu nekoč rešil življenje. Konji so se splašili, Matevža je vrglo s sedeža in so ga konji vlekli po tleh za seboj, vajeti pa le ni izpustil. Z zadnjimi močmi je vrgel vajeti okrog kola ob cesti in ustavil konje tik pred globokim nasipom. Če bi ne bil naredil tega, bi bila zgrmela kočija v prepad in težko, da bi bil ostal kdo živ. Matevž se je hudo potolkel, a graščaku se ni nič zgodilo. Gospod je Matevža odslej še bolj cenil in v oporoki določil, da mora njegov naslednik skrbeti za starega kočijaža do smrti.

A kat se rado zgodi, se je zgodilo tudi tu. Graščakov sin se ni dosti menil, kako živi stari kočijaž. Dobival je pač hrano kakor ostali hlapci in dekle, a osemdesetletni starček ni mogel uživati vsake jedi. Tožil je dostikrat, da je lačen. Naša mati mu je večkrat nesla skrivaj kak priboljšek, a vedno tega tudi ni mogla, ker sama ni imela.

Na sveti večer smo kadili, škropili in molili po stari lepi navadi po vseh prostorih. Šli smo tudi v hlev, kjer smo imeli mi otroci zadnje čase zajčke.

Tu smo našli ubogega Matevža. V pravih jaslih poleg konj je ležal na slami, odet s staro konjsko odejo. Dvignil se je nekoliko in nam voščil blagoslovljene praznike. Mi smo ga obstopili in oče ga je vprašal, kako mu je.